

तदेवंविष्णोः शिवमयत्वं व्याख्याय विष्णुत्राणात्तन्मयस्य जगत्त्राणमपिशैवमेव कर्मेत्युक्तं तस्मिन्नित्यत आरभ्य पर्वसमाप्तिपर्यंतस्य ग्रंथस्य तात्पर्यमपि भूभारावतारहेतुरपिशिव एवेति ॥ १ ॥ २ ॥ यदृच्छया
 दैवेन ॥ ३ ॥ न्यहनंशत्रूनि नित्यत्र निघ्नतः शत्रूनि ति पाठे शरौघैः शत्रूनि घ्नतो ममाप्रतोयांतं पुरुषमहं लक्षये इत्यन्वयः ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ प्रजानां सर्गस्थित्यंतकर्तृत्वेन पतीनां ब्रह्मविष्णुरुद्राणां प्रथमि
 तारं कारणमित्यर्थः तेजसं स्वार्थे तद्धितः चिन्मात्ररूपं पुरुषं सर्वपुरुषशरीरगुहासुशयानं अतएव प्रभुं अंतर्यामित्वेन शास्तरं भुवनं धौः भूः पृथिवी भुवमंतरिक्षं त्रैलोक्यशरीरमित्यर्थः देवद्योतमानं सर्वलोकेश्वरं

धृतराष्ट्र उवाच तस्मिन्नतिरथे द्रोणे निहते पार्षतेन वै ॥ मामकाः पांडवाश्चैव किमकुर्वन् ततः परं ॥ १ ॥ संजय उवाच तस्मिन्नतिरथे द्रोणे निहते पार्षतेन
 वै ॥ कौरवेषु च भग्नैः कुंतीपुत्रो धनंजयः ॥ २ ॥ दृष्ट्वा सुमहदाश्चर्यमात्मनो विजयावहं ॥ यदृच्छया गतं व्यासं पप्रच्छ भरतर्षभ ॥ ३ ॥ अर्जुन उवाच संग्रा
 मे न्यहनंशत्रून् शरौघैर्विमलैरहं ॥ अग्रतो लक्षये यांतं पुरुषं पावकप्रभं ॥ ४ ॥ ज्वलंतं शूलमुद्यम्य यांदिशं प्रतिपद्यते ॥ तस्यांदिशिविदीर्यते शत्रवो मे महामुने ॥ ५ ॥
 तेन भग्नानरीन् सर्वांन्मद्भग्नान्मन्यते जनः ॥ तेन भग्नानि सैन्यानि पृष्ठतो नुव्रजाम्यहं ॥ ६ ॥ भगवंस्तन्ममाचक्ष्व कोवै स पुरुषोत्तमः ॥ शूलपाणिर्मया दृष्टस्तेजसासू
 र्यसन्निभः ॥ ७ ॥ न पद्भ्यां स्पृशते भूमिं न च शूलं विमुंचति ॥ शूलाच्छूलसहस्राणि निष्पेतुस्तस्य तेजसा ॥ ८ ॥ व्यास उवाच प्रजापतीनां प्रथमं तेजसं पुरु
 षं प्रभुं ॥ भुवनं भूर्भुवदेवं सर्वलोकेश्वरं प्रभुं ॥ ९ ॥ ईशानं वरदं पार्थ दृष्टवानसि शंकरं ॥ तं गच्छ शरणं देवं वरदं भुवनेश्वरं ॥ १० ॥ महादेवं महात्मानमीशानं जटि
 लं विभुं ॥ त्र्यक्षं महाभुजं रुद्रं शिखिनं चीरवाससं ॥ ११ ॥ महादेवं हरं स्थाणुं वरदं भुवनेश्वरं ॥ जगत्प्रधानमजितं जगत्प्रीतिमधीश्वरं ॥ १२ ॥ जगद्योनिं जगद्बी
 जं जयिनं जगतोगतिं ॥ विश्वात्मानं विश्वसृजं विश्वमूर्तियशस्विनं ॥ १३ ॥ विश्वेश्वरं विश्वनरं कर्मणामीश्वरं प्रभुं ॥ शंभुं स्वयंभुं भूतेशं भूतभव्यभवोद्भवं ॥ १४ ॥
 योगं योगेश्वरं सर्वं सर्वलोकेश्वरेश्वरं ॥ सर्वश्रेष्ठं जगच्छ्रेष्ठं वरिष्ठं परमेश्विनं ॥ १५ ॥ लोकत्रयविधातारमेकं लोकत्रयाश्रयं ॥ शुद्धात्मानं भवं भीमं शशांककृतशे
 खरं ॥ १६ ॥ शाश्वतं भूधरं देवं सर्ववागीश्वरेश्वरं ॥ सुदुर्जयं जगन्नाथं जन्ममृत्युजरातिगं ॥ १७ ॥

प्रभुमिति राजवद्वहिः स्थित्वापि नियमयंतमित्यर्थः ॥ ११ ॥ ईशानमनन्याधिपतिं वरदं श्रेष्ठानामपि खंडयितारं भुवनेश्वरं भुवनव्यापिनं ॥ १० ॥ जटिलं शिखिनमिति रूपभेदाभिप्रायेण विशेषणद्वयं योज्यं ॥
 ॥ ११ ॥ जगत्प्रीतिं जगदानंदकरं अधीश्वरं ईश्वरादप्यधिकं निरुपाधिचिन्मात्रमित्यर्थः ॥ १२ ॥ जगद्योनिं जगद्बीजमिति जगतां मातृपितृरूपं ॥ १३ ॥ विश्वनरं विश्वस्य नेतारं भूतस्य भव्यस्य भवस्य वर्तमा
 नस्य चोद्भवं ॥ १४ ॥ योगं कर्मयोगादिरूपं योगेश्वरं योगिनामीशं योगानां फलप्रदं वा सर्वं सर्वात्मकं ॥ १५ ॥ १६ ॥ सुदुर्जयं अत्यंतदुष्प्रापमनधिकारिभिः ॥ १७ ॥